

בגין, השיב: "לא יכול להיות דבר כזה. בשום אופן לא יכול להיות שררופאים יגידו לבגין לא להיות ראש-ממשלה. שר המיסר, התעשייה והתעוררות יגאל הורביץ, סירב להציע את המועמד הכמעט-ברור שלו, משה דיין, באומרו: "אני לא יודע". שר החקלאות אהרון אברחמיאן הגיב: "אל תשאל אותה, אני לא יודע ולא רוצה לדעת דברים כאלה".

ארליך — אסון למדינה

בין אלה שהפכינו לנקוב בשם מסויים היה סגן שר-הביטחון תתי אלוף (מיל.) מרדכי ציפורי, שאמר: "עור וייצמן, ללא ספק, הוא המועמד היחיד, ציפורי וזה בתמיכה משני מקורות בלתי צפויים: האחד — איש המפלגה הליברית לית מנחם סבידור, שלא הציע את מנהיג המפלגה שלו שהוא אחד המועמדים הר טבעיים, שר האוצר שימחה ארליך, אלא את עור וייצמן בנקמה: "על פי הסכם הליכוד יהיה ראש-הממשלה איש חרות, הסכם זה יש לכבד. המועמד הבא של חרות הוא וייצמן, והוא מועמד טוב".

אחר שתמך בווייצמן היה ח"כ שמואל פלאטו-שרון, שנימק: "הברירה עכשיו היא בין וייצמן לארליך, ואם ארליך יהיה ראש-הממשלה זה יהיה אסון למדינה". סגן שר-המיסר והתעשייה מדימונה, יצחק פרץ, שאינו נמנה עם חטיבתו של בגין בליכוד וידוע כאחד מאנשי לעם הר נאמנים ביותר, ענה על השאלה: "בגין יישאר בראש עד 120. מה שיקרה אחרי זה, לא חשוב". את המיסר 120 ציין גם יושב ראש הנהלת הסיעה האופוזיציונלית הגדולה ביותר, המערך, ח"כ משה שחל, שכמו רבים מחבריו לסיעה עדיין לא התר גל לכך שהוא באופוזיציה וכי ראש הר ממשלה אינו שייך לסיעתו. שחל השיב: "אני מאחל לבגין להיות ראש-ממשלה עד 120. לאחר-מכן, הציע שחל, יש לערוך בחירות חדשות כדי לקבוע מי יעמוד בר ראש-הממשלה.

הצעה ברוח דומה היתה גם בפיו של איש מערך אחר, ח"כ זאק אמיר, לדעתו ייווצר מצב שלפיו לא יהיה מנוס מעריכת בחירות חדשות. אולם אם לא תהיינה בחירות חדשות הציע אמיר: "שהמערך יעשה קואליציה בראשות שימרון פרס עם כל אחד, אפילו עם המפד"ל".

ח"כ אחר מהמערך, מיכה חריש, ראה כאפשרות ריאליטת ביותר את מועמדותו של שמעון פרס, כאשר יחדל בגין לכהן כראש-הממשלה: "כאשר בגין יילך תהיה בליכוד מילחמת ירושה שתביא שם למפולח מחללת. שילטון הליכוד כיום מבוסס על אוטוריטה מחללת של בגין, וכשזו תיעלם ותפרוק המילחמה הפנימית תשתנה כל המפה ואז יוכל פרס להקים קואליציה עם ד"ש, ועם חלקים מהליכוד".

מפוכח יותר היה חברו לסיעה של חריש, יוסי שריר, שאמר: "אני רוצה את פרס אבל במתכונת הנוכחית, כשהליכוד בשלי טון, הייתי רוצה לראות את עור וייצמן כראש הממשלה. כאשר נשאל שמעון פרס עצמו על-ידי כתב העולם הזה את מי היה רוצה לראות כיוורש של בגין אם רופ איז של ראש-הממשלה יאסרו עליו להמר שיד בכהונתו, השיב: "אני לא משתתף במישאל הזה".

מכות

לאשה

שני חברי-כנסת הגדירו את המצב שיווצר כמסוכן, וסירבו לקבוע את המועמד שלהם: ח"כ יגאל כהן מחטיבת לעם שבליכוד וח"כ ספח ("ס"י") גרופר, איש הליברלים, ח"כ אחר מחרות, חיים קורפו, השיב: "העניין לא נראה לי אקטור אלי מהבחירה המחשבתית".

אמנון לין הודיע: "אין לי תגובה בשלב זה. מה שנוגע לרופאים, יש לי שני בנים רופאים בבית, והם הרופאים היחידים ש מעניינים אותי". סירוב מחלט לענות על השאלה הביע גם יושב ראש ועדת הכנ סת, איש הליברלים ח"כ ועורך-הדין יצחק ברמן.

איש האופוזיציה ח"כ עקיבא גוף מד"ש אמר כי "אין לי הצעות, אבל כולם יוד עים מי המועמד שלי". ואילו ח"כ הלל זיידל מחטיבת אחדות בליכוד התחמק בר אופן אלגנטי מלענות על השאלה: "הבן אדם (הכוונה לבגין) עוד חי, אני עוד חדש בליכוד, לכן אני לא יכול להגיב". ח"כ המפד"ל דוד גלס השיב בשאלה נגדית: "הפסקת להכות את אשתך, או אתה מכה אותי?" ולגופו של עניין השיב: "אני לא יודע". ואילו חברו לסיעה, ח"כ

אברהם מלמד, השיב: "אני לא יכול לעשות את זה לבגין ולענות על השאלה הזו".

בשיחות שלא לפירסום אמרו השרים ר חברי הכנסת שרואיניו ושרים וחברי כנסת אחרים דברים ברורים יותר. אין כימעט אישיות פוליטית שאין לה מועמד משלה. אנשי האופוזיציה מהמערך העריכו כי יהיה שביב מסויים של תיקווה לשמעון פרס במידה שיתחלק בגין שיש להכין ממלא-ליטות, אולם הם הדו שיש להכין ממלא מקום למועמדות פרס מבין אנשי הממשלה הנוכחית. המועמדים שלהם הם עור וייצמן ומשה דיין, אם כי כמה מהם טענו כי המציאות הפוליטית שתיווצר בתוך הליכוד תעלה את שימחה ארליך למישרה הרמה. אנשי ד"ש שבאופוזיציה טענו כי תמצב שיווצר יביא לפחות להעלאת שמו של יגאל ידן, כמועמד-ביניים או כמועמד של

פשרה, שאו שהליכוד יתמוך בו כדי למנוע קואליציה אחרת בין ד"ש למערך, או שהמערך יתמוך בו כדי להפיל את הליכוד. אולם גם הם ריאליים, הצביעו על אחד משלושת השמות: ארליך-וייצמן-דיין. בשיחות שלא לפירסום בחרו מרבית אנשי חרות בעור וייצמן, אם כי כמה מהם ציינו את שמו של דיין או שם של מועמד שמחזיק לממשלה הנוכחית. אנשי לעם ברובם תומכים בלהבים של משה דיין, ואילו הליברלים שסועים בין השלושה כאשר לארליך יש רוב זעום בין משתתפי המישאל מקרב המפלגה הליברלית.

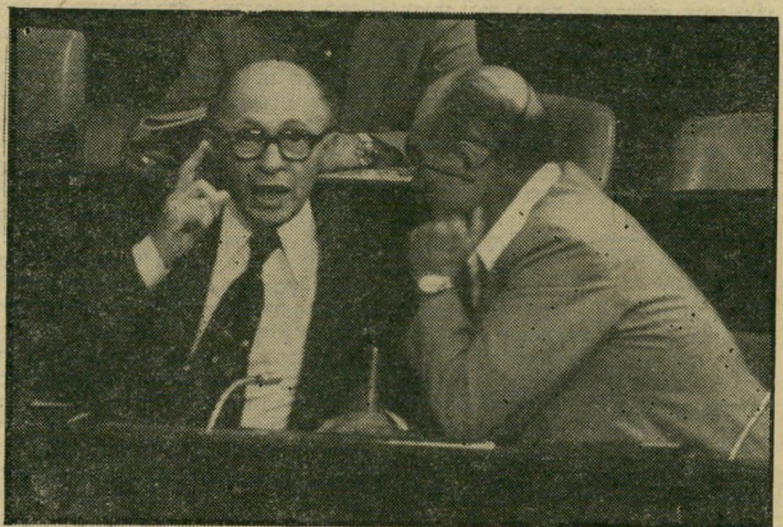
יש כאלה, בעיקר מאנשי חרות, המנסים להרהר בקול רם במי היה בגין רוצה כיוורש. לכולם ברור כי בגין לא היה בוחר בעור וייצמן, כולם מביעים את הדעה כי בגין היה בוחר באריק שרון, שאיש מבין הנשאלים לא רצה בו כראש

מועמד וייצמן

מועמד ארליך

מועמד דיין

ממשלה, או במשה דיין, אנשי חרות בר עיקר, גם אלה שאינם מוכנים לקבל את וייצמן, פוסלים את מועמדותם של שני שמות אלה, שרון ודיין, הן מתוך נימו קים ענייניים, הפוסלים לדעתם את שני האנשים האלה הן מתוך זה שאין שרון ודיין אנשי חרות, והמישרה מגיעה לחרות.

הסיגנון הווייצמני

בראה כי אילו היה צריך להחליט הר שבע מי ימלא את מקומו של מנחם בגין כראש-הממשלה, היו באים בחשבון רק שלושה שמות: שר-הביטחון עור וייצמן, שר-האוצר שימחה ארליך ושר-החזק משה דיין.

לכאורה נראית מועמדותו של וייצמן בטוחה ביותר, הוא עיצב במקום השני ברשימה, הוא איש מפלגת חרות ורוחשים לו אהדה אישית, אפילו מרבית המתנגדים לו, אין ספק גם כי העבודה הרצינית שהוא משקיע במשרד-הביטחון מקנה לו הערכה רבה ומצליחה להפקיע את חווית השובבות וחוסר האחריות שדבקה בו במשך השנים. אולם לווייצמן יש מתנגדים רבים בר חרות, בעיקר בקרב "המישפחה הלוחמת" ואנשי חרות רואים בו נטע זר בתוכם. לא עומדת לו העובדה שהוא עמד בראש מערכת הבחירות שהביאה את בגין לשלי טון ואת חרות לבכורה. גם בגין עצמו לא היה רוצה לראות את וייצמן כיוורש, ולי נימוק זה יש השפעה גדולה בחרות ותהיה לו השפעה גם אחרי הסתלקותו של בגין. בגין אינו יכול לשכות לווייצמן עד היום את פרישתו ובטריקת-דלת לפני שנים אחר דות, ואת הדברים שהוא אמר על בגין בסגנון הווייצמני הטיפוסי, דברים שהגיעו לאוזניו של בגין.

וייצמן לא יוותר כמובן על הבכורה, בר וודאי לא לעסקים מדרגה ב' שרק אחד מהם יכול להיות האלטרנטיבה לו, אם יעמדו על כך שאיש חרות יעמוד בראש הממשלה.

מילחמת הירושה בתוך חרות עשויה להביא לניסיון למצוא מועמדי פשרה, כשי הראשון בהם יהיה מנהיג הליברלים שימחה ארליך. קיימת האפשרות שאנשים מחרות יציעו את התפקיד לארליך באורח זמני, עד שיוכרע מי יהיה הנבחר של חרות ועד שתסתים המילחמה על הירושה. הר היסטוריה הקצרה של ראש-ממשלות בר ישראל מלמדת כי גם כאשר נדמה היה שראש הממשלה יכהן רק תקופת קצרה, כמו במיקרים של לוי אשכול וגולדה מאיר, הפכו אלה ראשי ממשלה קבועים ביותר ולעבודה בשטח שבועות אחדים אחרי ש נבחרו, מבלי שאיש העלה בדעתו להחליפם. גם אם תחליט חרות, לאור הנסיבות, להציע את התפקיד לארליך, עדיין יקומו לו מתנגדים בתוך מפלגתו שלו. ארליך אינו בגין של הליברלים, אין לו אותה האוטוריטה כמו לבגין בחרות ויש לו מת נגדים רבים (למרות נצחונו השבוע במרכז מפלגתו — ראה במדינה). רבים ממושכי החוטים בליברלים יבכרו מועמד של חרות מסוגו של וייצמן על פני מנהיגם שלהם מתוך אחת משתי הסיבות: התנגדות אישית לארליך או קו פוליטי ניצי המתאים יותר לאיש חרות מאשר למנהיג הליברלים.

שר-החזק משה דיין, גם אלה היוד עים כי "העם לא יקבל את דיין ולא ישכח את מילחמת 'יום-הכיפורים' מביאים את מועמדותו של דיין בחשבון כאפשרות ממ שית ביותר, רבים טוענים כי אם תצטרך להיות הבחירה ביורש בעור חצי שנה או שנה, יהיו סיכוייו של דיין גדולים הרבה יותר. דיין היום הוא השר הבכיר ביותר בממשלה, בעל השפעה עצומה על בגין מה שנותן לו כוח רב אצל חסידי ראש הממשלה, ובעל השפעה ממתנת על בגין לפחות על פני השטח — מה שנותן לו עצומה רבה אצל המתונים יותר בר מפלגות הקואליציה.

זה שבעות רבים עוברת מפה לאוזן התוכנית להעלות דיין לשילטון על-ידי קואליציה של חסידי המובהקים בליכוד, אנשי לעם, הגורמים המתונים יותר בחרות, חלק ניכר מהליברלים ואנשי המערך בר ראשותו של שמעון פרס או אף ללא ברכתו אל אלה יצטרפו, לדעת חסידי דיין, גם לפחות שניים מהמפד"ל, שני היונים גלס ומלמד. על הנייר יכול אומנם דיין להרכיב קואליציה כזו, אפילו נגד בגין, אך למעשה סיכוייו בשלב זה קלושים. אם תעמוד שאלת יורש לבגין, ואם גם בגין יתן את תמיכתו לדיין, יהפוך דיין סוס בעל סיכויים כמעט שווים, למרות מילחמת יום-הכיפורים. במירוץ המשולש לראשות הממשלה.